

Kjøbenhavns Handel. Jeg har ikke havt nogen Tvivl om, at Udvildelsen af Creditoplagsystemet vilde medføre store Ulemper for Statskassen, navnlig i Stikkelse af Rentetab, men naar det engang er indført, saa bør det ogsaa efter min Mening prøves noget længere end i to Aar. Den høitærede Finantsminister siger, at det ikke længere behøves, deels paa Grund af det paa Toldboden oprettede Frilag, og deels paa Grund af, at Creditoplagsystemet ikke har havt den Virkning, som han havde ventet, nemlig at tilveiebringe større Oplag af fremmede Manufacturvarer. Hvad nu angaaer den første af disse to Grunde, saa troer jeg ikke, at den høitærede Finantsminister har gjort sig nogen overdreven Forventning om den Fordeel, der skulde blive Handelen til Deel ved disse smaa Oplagssteder paa Toldboden. Et Creditoplagsystem er neppe foreneligt med noget som helst Entrepot; man er vistnok nødsaget til, enten at blive ved det ene eller gaae over til det andet, og i 2 Aar har det neppe været muligt for Udlandet, at ordne Oplag her af stor Betydning. Jeg kan imidlertid forsikre den høitærede Finantsminister om, at der gjøres Forsøg, og at der er Oplag igang, som paa Grund af denne Forordning vilde blive fattet væk, men som nu synes at maatte bortfalde. Der er et Udtryk i Mottverne, som jeg virkelig maa protestere imod. Den høitærede Finantsminister siger, at den reelle Handel taber ved de mange smaa, ikke funderede Etablissementer og den altsfor store Deling. Jeg forstaaer ikke ret Meningen heraf, naar det ikke skal være den, at der ved et reelt Etablisement kun forstaaes et rigt Handelshus, som kan forskrive store Varepartier, betale dem contant, sælge dem paa Tid og tage derpaa den Fordeel, som det finder for godt. Jeg finder enhver Handel reel, naar den drives reelt (Hør!); — jeg troer ikke, at man nogetsteds finder disse store funderede Etablissementer færdigfødte, jeg troer, at det er de smaa, ufunderede Kjøbmænd, som ved deres Flid, Orden og Reuelighed svinge sig op til at blive store funderede Etablissementer, og dersom disse smaa Kjøbmænd have Gavn af Creditoplaget, medens de store ikke behøve det, finder jeg det ubilligt, at

berøve dem det, efterat de have begyndt at indrette deres Handel derpaa. Jeg kan ikke nægte, at Slutningen er mig næsten det Ubehageligste, thi der kommer egentlig Meningen, hvorfors det skal ophæves, og det er, fordi det frembyder afgjørende Betæneligheder i Henseende til Holskeen. Der have vi atter en holske Grund, som synes at være det Overveiende i Alt, hvad der foreslaaes.

Dernæst kommer jeg til Brænde. En æret Rigsdagsmand her bag ved mig (Niesgels) har gjort Fordring paa de 14,000 Rbd., der beregnes som Indtægt af Tolden paa Brænde, for at opelste Skove paa de jydskke Heber. Jeg vil ikke ønske ham denne Anviisning for god Betaling eller til at plante Træer for, thi jeg antager virkelig ikke, at Thinget gaaer ind paa dette Forslag (Hør!); det synes virkelig en underlig Maade at ville skaffe 14,000 Rbd. tilveie paa, efterat al Accise er ophørt i Kjøbenhavn. Jeg kan tænke mig den høitærede Finantsministers Fortrydelse over, at han ikke beholdt den store Sum, som Kjøbenhavns Portaccise indbragte, og man skulde næsten fristes til at troe, at det er en Reminiscents af denne Ubehagelighed, som bringer ham til at ville paalægge os en Brændetold. Jeg vil ingenlunde troe, hvad jeg har hørt udenfor Salen, at det skulde være for i denne Henseende at begunstige de holske Skoveffecter paa Kjøbenhavns Beføstning (Hysen); jeg siger, jeg troer det ikke — det beder jeg udtrykkelig bemærket —, men det seer noget forunderligt ud, at vi, efterat al Accisen er bleven ophævet hert Kjøbenhavn, atter skulle komme tilbage til en Brændetold, som udelukkende skulde falde paa Kjøbenhavn. Men maa skee den høitærede Finantsminister, som naturligvis har havt en Grund til sit Forslag, har hentet denne fra Kjøbenhavns Magistrat, som selv har bibeholdt Accisen paa Brænde indad Portene.

Jeg kommer dernæst til Sukkeret, som jo er en af de omme Sager hert Landet. Der foreslaaes en Nedsættelse, som efter mit Begreb ikke er tilstrækkelig (Hør!), men jeg maa dog tilstaae, at det forekommer mig forunderligt, at Tolden i dette Dieblit i Holskeen er 4 Rbd. 16 s pr. 100 Pd., og at vi altsaa, istedetfor at